

Meer dan één taal in het gezin?

Een stappenplan voor meertalig opvoeden

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

P 2

Stap 1 Je eigen taalvaardigheden

P 3-4

Stap 2 Talen die een speciale betekenis hebben

P.5-6

Stap 3 Doelen voor nu en voor later

P.7-8

Stap 4 Praat met familie en vrienden

P.9-10

Tijd om te beginnen

P.11

Stap 5 Samen een taalaanpak kiezen voor thuis

P.12-13

Ondersteun je kind

P.14

Stap 6 Help je kind in het dagelijks leven: taalstimulerende activiteiten

P.15

Stap 7 Help je kind in het dagelijks leven: Contact met anderen

P.16

Stap 8 Een kijkje in de toekomst

P. 17

Tot slot

P.18

Beste ouders van een meertalig kind,

De meerderheid van de kinderen op de wereld groeit meertalig op. Het meertalig opvoeden van je kind is een waardevol cadeau. Maar hoe zorg je voor een meertalige ontwikkeling bij je kind? Elk gezin echter is anders en daarom is het belangrijk dat je als ouder een keuze maakt die het beste past bij jullie gezin.

Er zijn veel misverstanden over meertalig opvoeden. Het zou verwarrend zijn, taalachterstanden of identiteitsproblemen veroorzaken.

Onderzoek laat juist zien dat meertaligheid veel voordelen heeft.

Dit boekje bevat een stappenplan om je te helpen bij het maken van keuzes bij de meertalige ontwikkeling van je kind. Het bestaat uit acht stappen met elk een korte introductie en één of twee invulpagina's.

Sommige pagina's in dit boek vul je als ouder apart in, andere vul je samen in.

Neem tijd om het boekje in te vullen. Het maken van een goed talenplan voor je kind is immers een belangrijke investering voor de toekomst.

Op de projectwebsite www.plantinglanguages.com zijn filmpjes te zien waarin andere ouders vertellen over hun ervaringen met meertalig opvoeden. Verder zijn er andere nuttige materialen te vinden.

We hopen dat je met veel plezier gebruik maakt van alle materialen die door ons ontwikkeld zijn!

Het team van Planting Languages

STAP 1

JE EIGEN TAALVAARDIGHEDEN

Taalverwerving is een langdurig proces waarbij je in staat moet zijn om met je kind over allerlei onderwerpen te kunnen praten, van alledaagse dingen tot meer complexe gebeurtenissen. Voor de meeste ouders is gemakkelijk om jezelf te uiten en met je kind te communiceren in de taal (of talen) die het meest vertrouwd voelt. Maar je kunt ook besluiten om (ook) een andere taal met je kind te spreken. Laten we eerst kijken welke talen bij jou aanwezig zijn.

De talen die ik spreek

De talen die ik begrijp

De talen waarin ik schrijf

De talen waarin ik lees

Ouder 1

**Schrijf voor elke vaardigheid de taal waarin je jezelf het meest vaardig voelt bovenaan de ladder.
Schrijf de andere taal/ talen eronder**

STAP 1

JE EIGEN TAALVAARDIGHEDEN

Taalverwerving is een langdurig proces waarbij je in staat moet zijn om met je kind over allerlei onderwerpen te kunnen praten, van alledaagse dingen tot meer complexe gebeurtenissen. Voor de meeste ouders is gemakkelijk om jezelf te uiten en met je kind te communiceren in de taal (of talen) die het meest vertrouwd voelt. Maar je kunt ook besluiten om (ook) een andere taal met je kind te spreken. Laten we eerst kijken welke talen bij jou aanwezig zijn.

De talen die ik spreek

De talen die ik begrijp

De talen waarin ik schrijf

De talen waarin ik lees

Ouder 2

**Schrijf voor elke vaardigheid de taal waarin je jezelf het meest vaardig voelt bovenaan de ladder.
Schrijf de andere taal/ talen eronder**

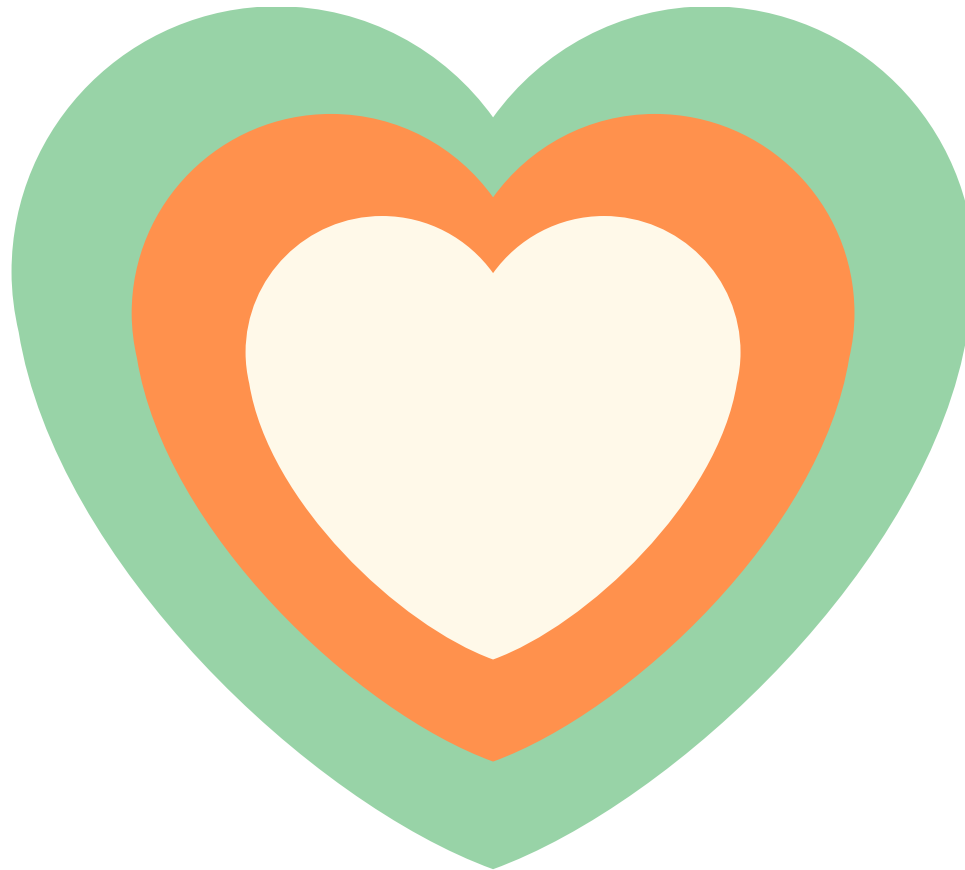
STAP 2

TALEN DIE EEN SPECIALE BETEKENIS HEBBEN

Een taal is niet alleen een communicatiemiddel. Talen zeggen iets over wie je bent en hoe je naar de wereld kijkt. Personen die dezelfde taal spreken kunnen daar verschillende gevoelens bij hebben. Als je taalkeuzes gaat maken voor jouw kind, denk dan na over wat de verschillende talen voor jouw betekenen. Een taal geeft niet alleen gedachten weer maar ook emoties. En het is een middel om culturele waarden, gebruiken en tradities door te geven.

Ouder 1

Schrijf jouw talen op in het hart. Hoe dichterbij het midden, hoe sterker de (emotionele) verbinding. Denk hierbij aan gevoelens, familie, cultuur en identiteit.

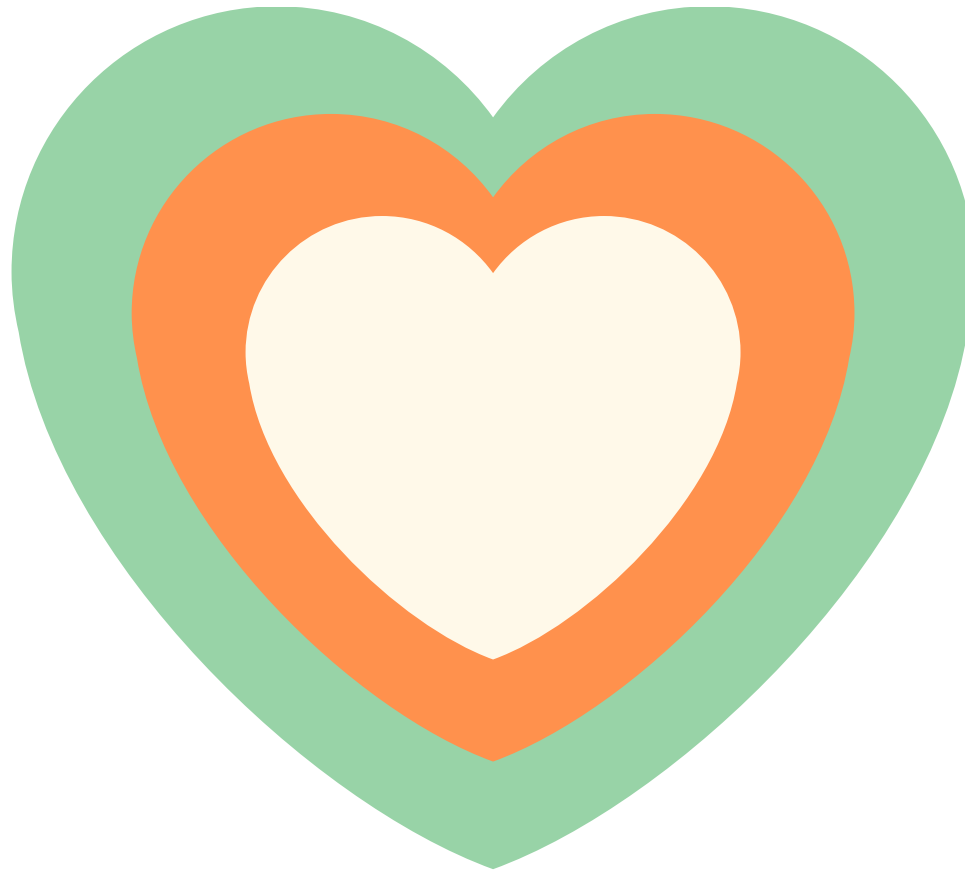
STAP 2

TALEN DIE EEN SPECIALE BETEKENIS HEBBEN

Een taal is niet alleen een communicatiemiddel. Talen zeggen iets over wie je bent en hoe je naar de wereld kijkt. Personen die dezelfde taal spreken kunnen daar verschillende gevoelens bij hebben. Als je taalkeuzes gaat maken voor jouw kind, denk dan na over wat de verschillende talen voor jouw betekenen. Een taal geeft niet alleen gedachten weer maar ook emoties. En het is een middel om culturele waarden, gebruiken en tradities door te geven.

Ouder 2

Schrijf jouw talen op in het hart. Hoe dichterbij het midden, hoe sterker de (emotionele) verbinding. Denk hierbij aan gevoelens, familie, cultuur en identiteit.

STAP 3

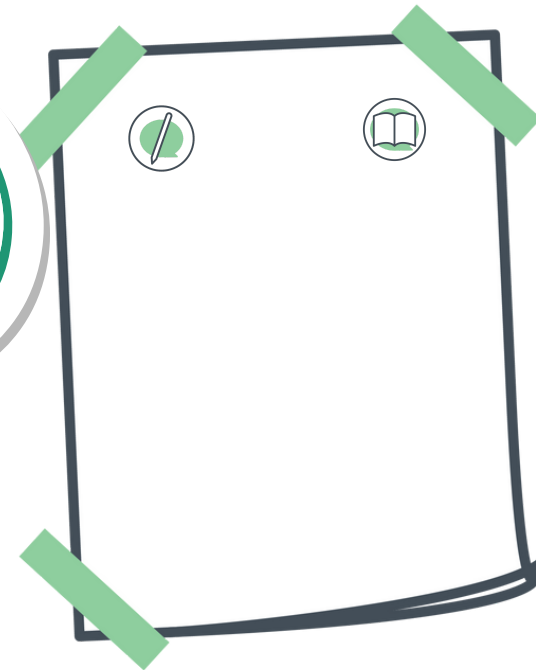
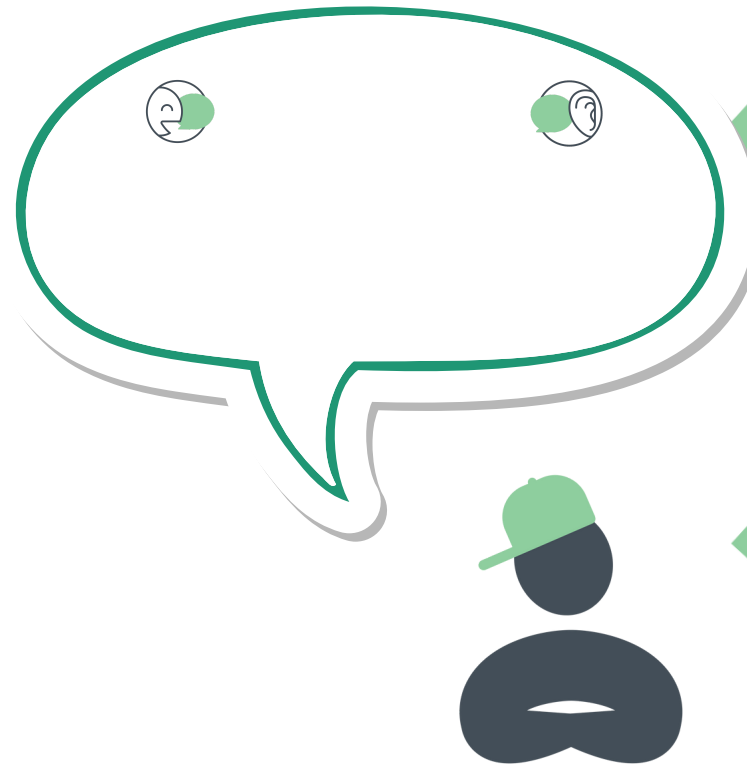
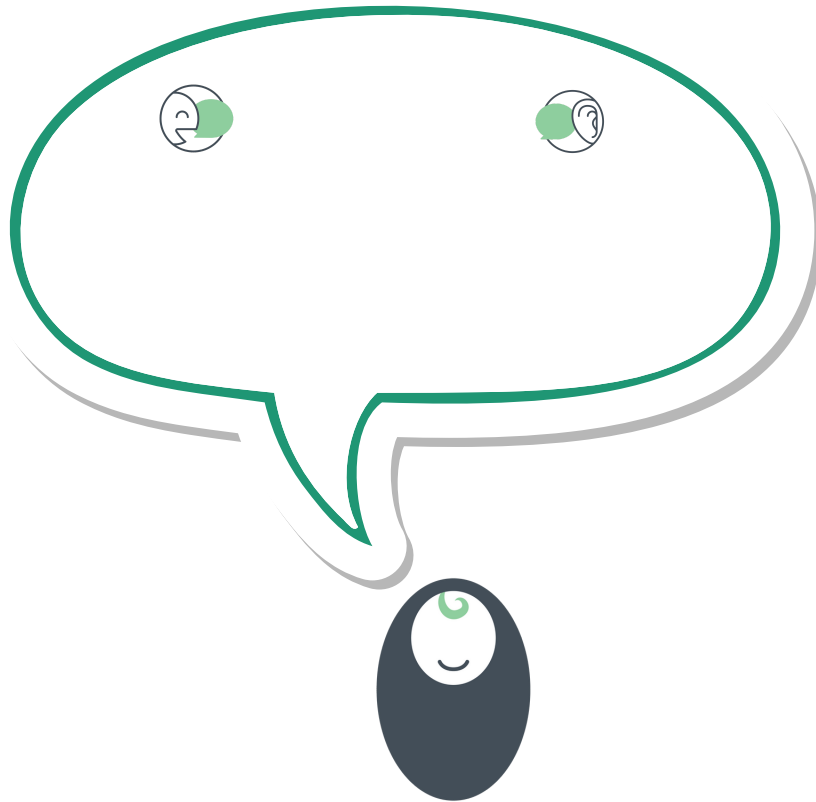
DOELEN VOOR NU EN VOOR LATER

Wil je dat je kind volwaardig meertalig wordt? En wat betekent "volwaardig meertalig" voor jou? Welke talen wil je dat je kind verwerft en in welke mate? Een taal kunnen spreken is prachtig maar een taal kunnen begrijpen is ook al waardevol. Het is zinvol om verschil te maken tussen de taalvaardigheden voor de eerste levensjaren en voor later.

Vanaf de geboorte

Later

Ouder 1

**Schrijf de talen op waarvan je wilt dat je kind ze leert vanaf de geboorte.
Schrijf ook de talen op die je later wilt leren.**

STAP 3

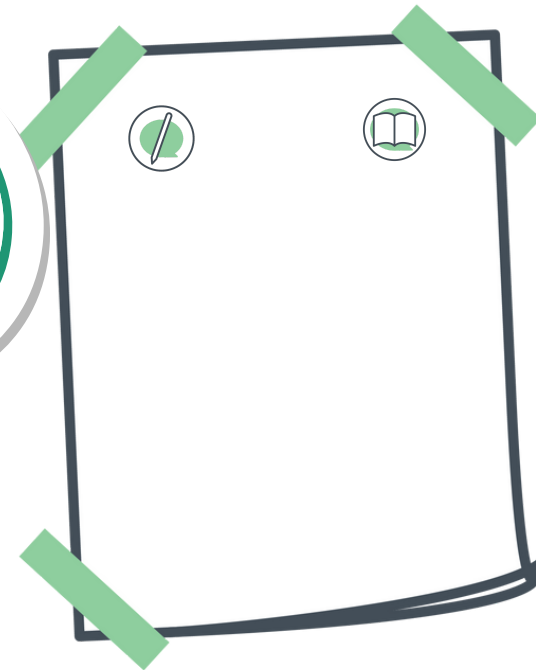
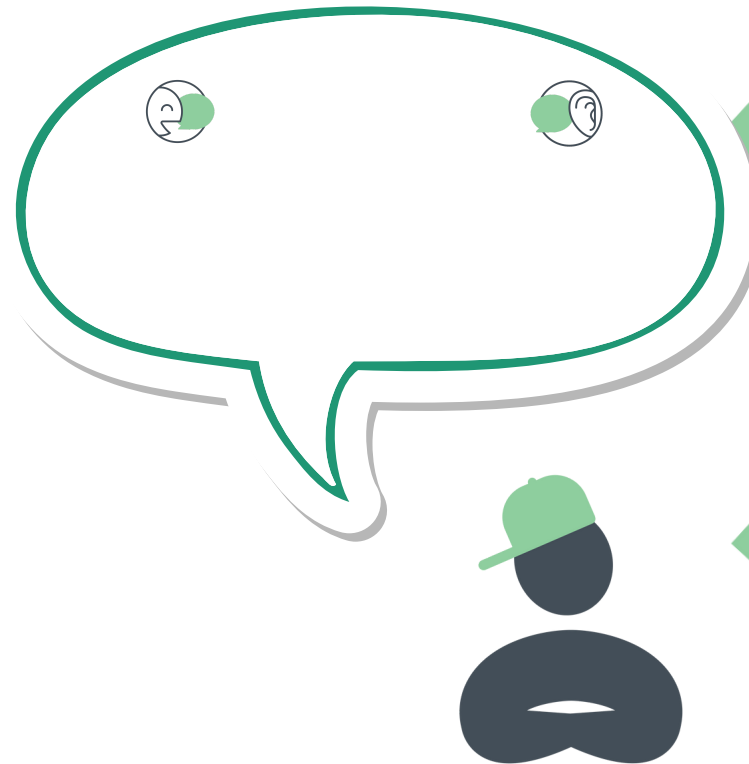
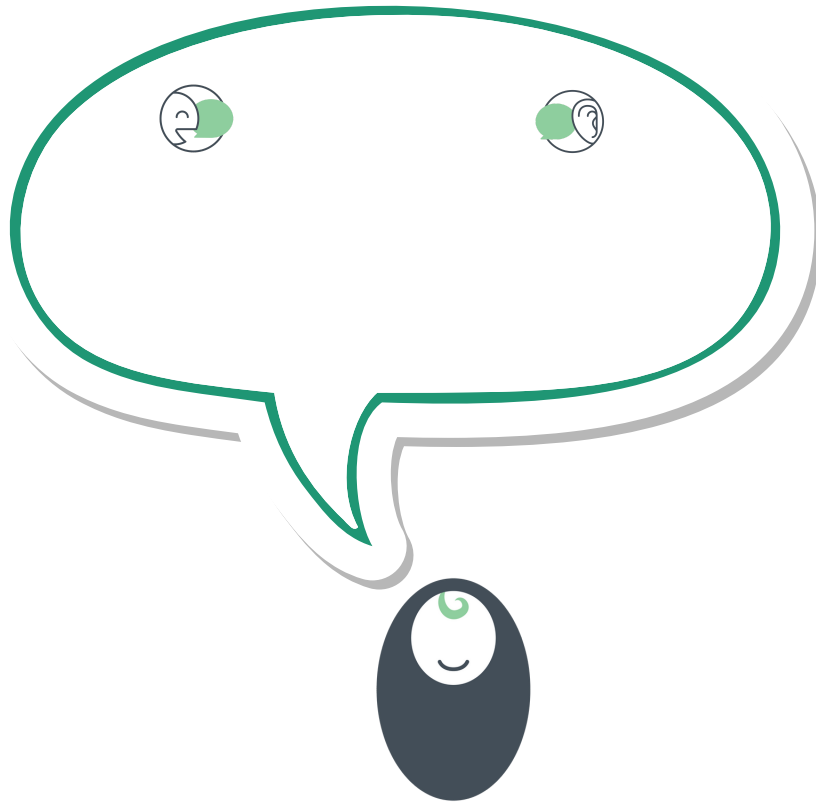
DOELEN VOOR NU EN VOOR LATER

Wil je dat je kind volwaardig meertalig wordt? En wat betekent "volwaardig meertalig" voor jou? Welke talen wil je dat je kind verwerft en in welke mate? Een taal kunnen spreken is prachtig maar een taal kunnen begrijpen is ook al waardevol. Het is zinvol om verschil te maken tussen de taalvaardigheden voor de eerste levensjaren en voor later.

Vanaf de geboorte

Later

Ouder 2

**Schrijf de talen op waarvan je wilt dat je kind ze leert vanaf de geboorte.
Schrijf ook de talen op die je later wilt leren.**

STAP 4

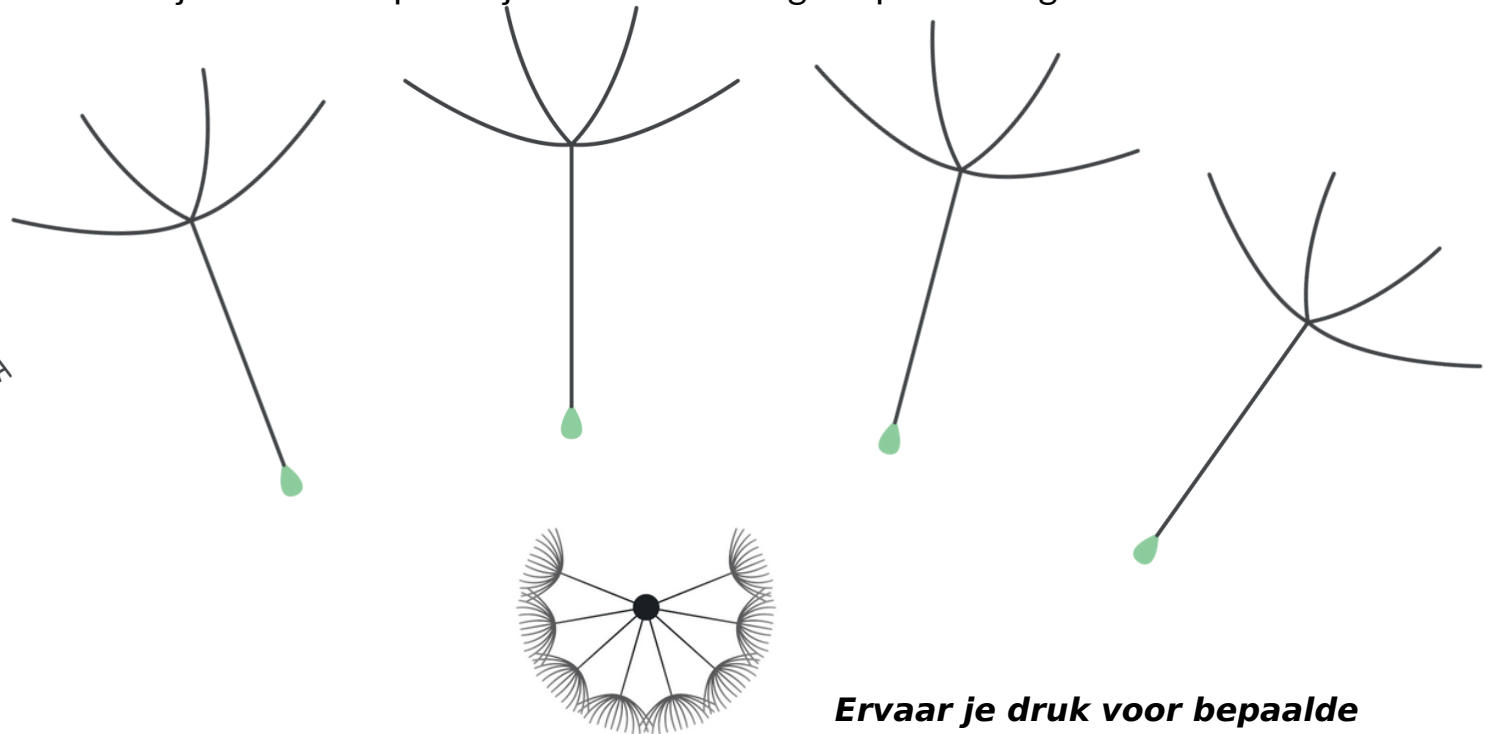
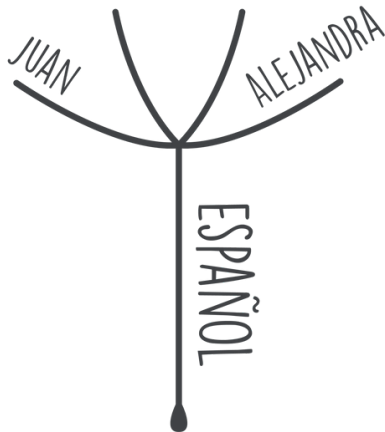

PRAAT MET FAMILIE EN VRIENDEN

It takes a village to raise a child! Als je plannen gaat maken voor de meertalige opvoeding van je kind, kan het goed zijn om te praten met belangrijke personen in de omgeving van je kind. Denk aan familieleden, vrienden, verzorgers en leerkrachten. Het is belangrijk dat de mensen in je omgeving de aanpak die je gaat volgen begrijpen. Misschien ervaar je kritiek maar door erover te praten en je keuzes uit te leggen, kun je een sterk team vormen dat je kind helpt bij een meertalige opvoeding.

Ouder 1

Voorbeeld

Ervaar je druk voor bepaalde talen? Zo ja, van wie?

Kijk naar het voorbeeld. Schrijf de talen op die je wilt dat je kind gaat verwerven. Schrijf daarbij de personen die je daarbij kunnen helpen.

STAP 4

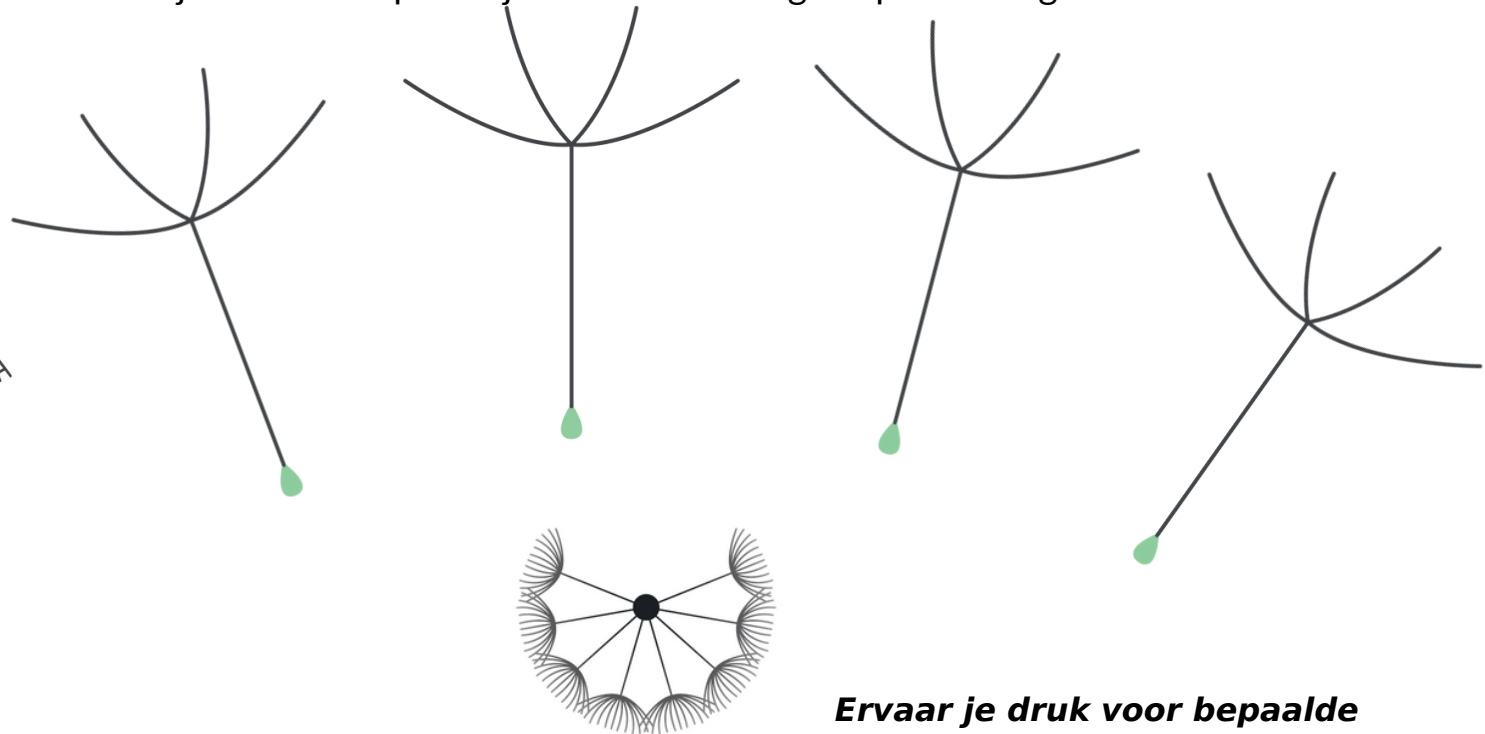
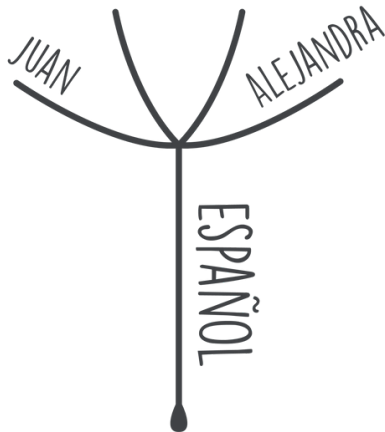

PRAAT MET FAMILIE EN VRIENDEN

It takes a village to raise a child! Als je plannen gaat maken voor de meertalige opvoeding van je kind, kan het goed zijn om te praten met belangrijke personen in de omgeving van je kind. Denk aan familieleden, vrienden, verzorgers en leerkrachten. Het is belangrijk dat de mensen in je omgeving de aanpak die je gaat volgen begrijpen. Misschien ervaar je kritiek maar door erover te praten en je keuzes uit te leggen, kun je een sterk team vormen dat je kind helpt bij een meertalige opvoeding.

Ouder 2

Voorbeeld

Ervaar je druk voor bepaalde talen? Zo ja, van wie?

Kijk naar het voorbeeld. Schrijf de talen op die je wilt dat je kind gaat verwerven. Schrijf daarbij de personen die je daarbij kunnen helpen.

TIJD OM TE BEGINNEN

Je hebt nagedacht over je eigen taalvaardigheden. Je hebt nagedacht over de emotionele band met de talen die je spreekt. Je hebt al een idee wie kan helpen bij de meertalige ontwikkeling van je kind. Je hebt doelen gemaakt.

Dan ben je nu klaar om jullie eigen taalplan te maken. Hiervoor is het nodig dat je met elkaar overlegt over jullie specifieke situatie. We adviseren daarom om de volgende hoofdstukken sámen in te vullen.

STAP 5

SAMEN EEN TAALANPAK KIEZEN VOOR THUIS

Het is goed om zo vroeg mogelijk een keuze te maken voor een taalaanpak. Houd er ook rekening mee dat het nodig kan zijn om het plan in de loop der tijd te wijzigen. Wees dus flexibel. Maak het plan sámen om achteraf discussie te voorkomen. Als je een alleenstaande ouder bent, bespreek het plan met iemand met wie je een hechte band hebt.

Beide ouders

Ouder 1

Taal 1

Taal 2

Ouder 2

Taal 1

Taal 2

Welke talen spreken jullie met elkaar?

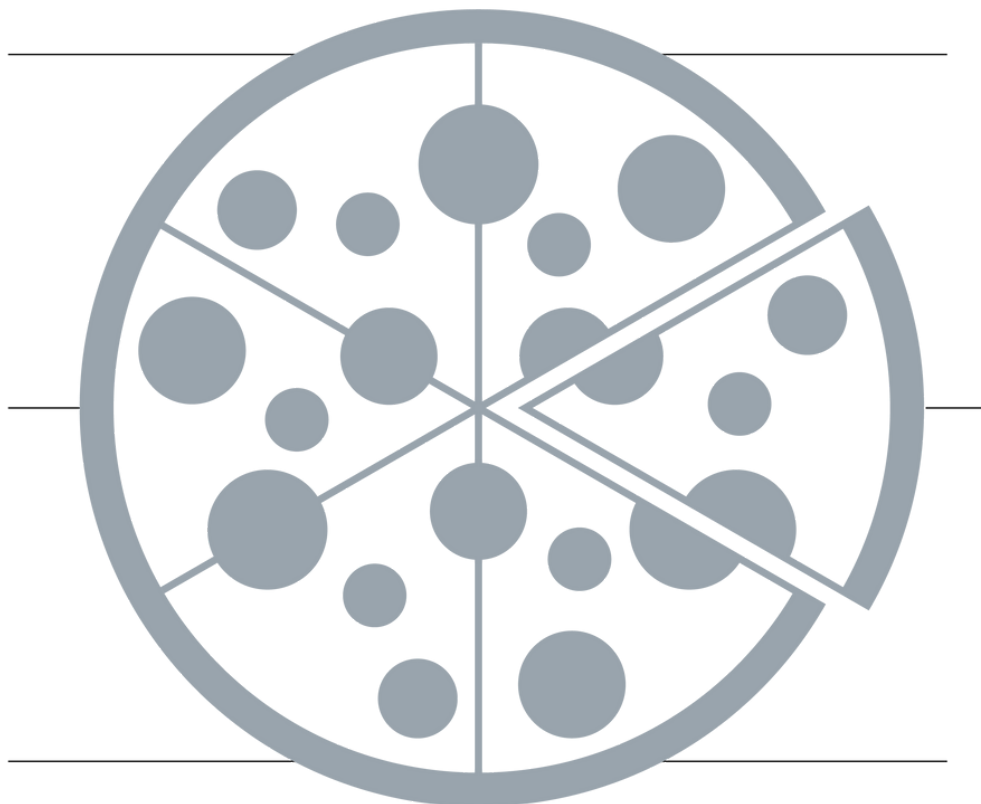
***Schrijf de talen op die jullie in de dagelijkse communicatie met je kind gebruiken.
Meer talen? Voeg ze zelf toe.***

STAP 5

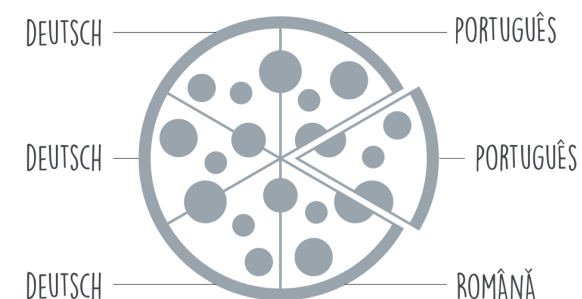
SAMEN EEN TAALANPAK KIEZEN VOOR THUIS

Beide ouders

Voorbeeld

**Breng in kaart welke talen je kind (thuis en bij anderen) hoort in een week.
Schrijf de talen bij de pizzapunten zodat je een beeld krijgt van de hoeveelheid
taal die je kind per week aangeboden krijgt.**

ONDERSTEUN JE KIND

Meertalig opvoeden is een fascinerend proces. In de volgende stappen bespreken we hoe je dit vorm kunt geven als je eenmaal een strategie/ taalaanpak gekozen hebt.

Als je nog niet naar de video's op www.plantinglanguages.com gekeken hebt, raden we aan dat zeker te doen. Je vindt inspirerende voorbeelden, uitspraken en verhalen van andere ouders. Het is sowieso een goed idee om je ervaringen te delen met anderen.

STAP 6

HELP JE KIND IN HET DAGELIJKS LEVEN: TAALSTIMULERENDE ACTIVITEITEN

Je kunt verschillende activiteiten gebruiken om de taalverwerving te stimuleren. Voorlezen, verhalen vertellen, zingen, spelen en praten tijdens alle dagelijkse activiteiten. Kijken naar televisieprogramma's in de verschillende talen en spelletjes op een tablet of computer levert ook extra input op. Maar om een taal te verwerven heeft je kind interactie nodig: praten met elkaar. Dus zorg ervoor dat de activiteiten die je kiest interactief zijn.

Beide ouders

Boeken lezen

Liedjes zingen

Verhaaltjes vertellen

Verzorgen

Spelen

Koken en eten

Boodschappen doen

Overige activiteiten

**Schrijf de talen op die je gebruikt / van plan bent te gebruiken tijdens deze activiteiten.
Voeg indien nodig meer activiteiten toe.**

STAP 7

HELP JE KIND IN HET DAGELIJKS LEVEN: CONTACT MET ANDEREN

Voor elke taal die je kind leert, is een 'taalgemeenschap' nodig. Dit betekent dat je kind gelegenheid moet krijgen om met andere mensen te praten. Je kind moet de behoefte gaan voelen om gedachten en gevoelens te uiten in de betreffende talen. Hoe meer je kind praat met anderen die de taal spreken, hoe beter je kind die taal zal leren. Leeftijdsgenoten spelen hierbij een belangrijke rol. Ze kunnen je kind stimuleren de taal te gebruiken en zichzelf te leren zien als spreker van die taal.

Beide ouders

Online contact met de familie

Vakanties/
familiebezoek

Omgang met
leeftijdsgenoten

Religieuze activiteiten

Deelname aan ouder-kind
groepen

Sociale activiteiten
in jullie gemeenschap

Taallessen

Overige activiteiten

**Schrijf de talen op die je van plan bent te gebruiken tijdens deze situaties.
Voeg indien nodig meer activiteiten toe.**

STAP 8

EEN KIJKJE IN DE TOEKOMST

Meertalige taalontwikkeling is een dynamisch proces. Zelfs als je vanaf het begin duidelijke beslissingen neemt, zul je zien dat er bepaalde gebeurtenissen zijn waardoor je aanpak bijgesteld moet worden. Naar een kinderdagverblijf of naar school gaan, nieuwe broertjes of zusjes of een verhuizing kunnen de eerder gemaakte keuzes beïnvloeden. Bedenk hoe je deze uitdagingen kunt aanpakken. Blijf positief en zoek naar een strategie waarbij iedereen zich prettig voelt. Zo kun je allemaal blijven genieten van meertalig opvoeden

Beide ouders

**Vergeet niet dat
een meertalige opvoeding een
waardevol cadeau is!**

**Talen zijn
de sleutels tot de wereld!**

***Welke gebeurtenissen in het leven van je kind gaan mogelijk zijn taalontwikkeling beïnvloeden?
Denk aan de komst van een broertje of zusje, de start op school of een verhuizing.
Schrijf dit op de verkeersborden.***

TOT SLOT

Bedankt voor het gebruik van dit stappenplan! We hopen dat je het met plezier hebt ingevuld en dat het nuttig is geweest om na te denken over de strategie die je gaat gebruiken met je kind. Wees je ervan bewust dat het een flexibel en dynamisch plan is. Onthoud dat het belangrijk blijft erover te praten met mensen die bij de opvoeding van je kind betrokken zijn. Je kunt ook veel leren van andere ouders die hun kinderen meertalig opvoeden.

Heb je nog vragen? Neem dan contact op met een van de organisaties die betrokken zijn bij het project Planting Languages. Voor contactgegevens kijk op de website www.plantinglanguages.com.

Je kunt ook onze andere producten / instrumenten gebruiken:

- Reminders: deze helpen je de taalontwikkeling van je kind te monitoren
- Een talenkaart: deze helpt je te communiceren met anderen over jullie taalaanpak in het gezin.
- Video's en taalportretten van andere gezinnen: deze helpen je om te leren van de ervaringen van anderen.

We wensen jou en je gezin veel succes op deze meertalige reis!

Het team van Planting Languages